

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2006-3-132 (Muafiyet)
Karar Sayısı : 07-79/980-378
Karar Tarihi : 18.10.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Tuncay SONGÖR (İkinci Başkan)
Üyeler : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, Süreyya ÇAKIN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B.RAPORTÖRLER: Hilmi BOLATOĞLU, Zeynep MADAN

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: Diageo Dağıtım Satış ve Pazarlama A.Ş.
Temsilcisi: Av. Ahmet SAĞLI
Hüsrev Gerede Cad. 102/3 80200 Teşvikiye/İstanbul

20 **D. TARAFLAR** : Diageo Dağıtım Satış ve Pazarlama A.Ş.
Gazeteciler Mah. Hikaye Sok. No:3 34300 Esentepe İstanbul

Efe Alkollü İçecekler Ticaret A.Ş.
İTOB O.S.B. Tekeli Menderes İzmir

E. DOSYA KONUSU: Diageo Dağıtım Satış ve Pazarlama A.Ş. ile Efe Alkollü İçecekler Ticaret A.Ş. arasında 7.9.2007 tarihinde imzalanan Dağıtım Sözleşmesine menfi tespit belgesi verilmesi/muafiyet tanınması talebi.

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 10.9.2007 tarih ve 6004 sayılı ile giren başvuru üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5. ve 8. maddeleri çerçevesinde yapılan inceleme sonucu düzenlenen 10.10.2007 tarih ve 2007-3-132/MM-07-HB sayılı Menfi Tespit/Muafiyet Raporu, 15.10.2007 tarih ve REK.0.07.00.00-130/222 sayılı Başkanlık Önergesi ile 07-79 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

40 1. İçerdiği rekabet kısıtlamaları dolayısıyla Diageo Dağıtım Satış ve Pazarlama A.Ş. (Diageo) ile Efe Alkollü İçecekler Ticaret A.Ş. (Efe) arasında imzalanan başvuru konusu dağıtım sözleşmesine menfi tespit belgesi verilemeyeceği,

2. Başvuru konusu dağıtım anlaşmasınının 2002/2 sayılı Tebliğ ile sağlanan muafiyetten yararlandığı, bu nedenle söz konusu anlaşma ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde tesis edilecek herhangi bir işlem bulunmadığı, ifade edilmektedir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1.Taraflar

50 H.1.1. Diageo Dağıtım Satış ve Pazarlama A.Ş (Diageo)

Dosya konusu 7.9.2007 tarihli Dağıtım Sözleşmesinin taraflarından olan Diageo'nun kontrolü %99.99 hisse oranıyla Diageo PLC'nin dolaylı ortak kontrolü altında bulunan Diageo Holdings Netherlands BV'ye aittir. Diageo Grubu'nun ana şirketi olan ve merkezi İngiltere'de bulunan Diageo PLC, alkollü içki üretimi, dağıtımı, pazarlaması, ithalatı ve ihracatı alanlarında faaliyet göstermektedir. Anılan grubun markaları arasında "Johnnie Walker", "Smirnoff", "Captain Morgan" ve "Baileys" bulunmaktadır. Diageo, Diageo Grubu şirketlerinin ürettiği alkollü içkileri Türkiye pazarına sunmaktadır.

60 Diageo'nun Yönetim Kurulu üyeleri Aydın Soysal, Edward Martin Peachey ve Ayşegül Ataç, yasal denetçisi ise Fikret Çetinkaya'dır. Dosya mevcudu bilgi ve belgeden; Diageo'nun özel hesap dönemi kullandığı ve buna göre 1.7.2006-30.6.2007 dönemi cirosunun (.....) YTL olduğu anlaşılmıştır.

H.1.2. Efe Alkollü İçecekler Ticaret A.Ş. (Efe)

Efe, ana şirket Elda İçecek ve Enerji Hizmetleri A.Ş. (Elda) tarafından üretilen rakıların dağıtımını yapmaktadır. Efe'nin %51 oranında hisse payı ve kontrolü Elda'ya aittir. Efe'nin yönetim kurulu Ekrem Demirtaş, Necmettin Halit Gülboy, Sezgin Çubukçu, 70 Necmi Çalışkan ve Turan Şen, denetim kurulu ise İsa Aykanat, Atilla Sezgin ve Aslan Savaşan'dan oluşmaktadır. Anılan teşebbüsün 2006 yılı cirosu (.....) YTL'dir.

H.2. İlgili Pazar

H.2.1. İlgili Ürün Pazarı

Alkollü içecekler, girdi ve üretim süreçlerindeki farklılıklar göz önüne alınarak, distile ve fermente içecekler şeklinde iki ana başlıkta incelenmektedir. Distile içkilerin fermente içkilerden temel farklılığı, bu içkilerin üretim sürecinde alkolün oluşmasını sağlayan fermantasyonun ardından ek olarak damıtılma süreci bulunması, bunun sonucunda da 80 fermente içkilere göre yüksek oranda alkol içermeleridir. Bunlardan distile içecekler rakı, votka, kanyak, cin, likör, brendi, vermut ve viski gibi ürünleri; fermente içecekler bira ve şarap gibi ürünleri kapsamaktadır.

Diageo Grubu votka, viski, likör gibi çeşitli yüksek alkollü içkilerin üretim ve dağıtımını yapmaktadır. Dağıtımını gerçekleştirecek olan Efe, rakı pazarında dağıtım işi ile uğraşmaktadır. Bu açıklamalar çerçevesinde ilgili ürün pazarları "rakı pazarı" ve "diğer yüksek oranlı alkollü içkiler pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.2.2. İlgili Coğrafi Pazarı

90 Başvuru konusu anlaşmanın tüm Türkiye'yi kapsamaması ve ilgili ürün pazarlarındaki rekabet koşulları açısından ülkenin çeşitli bölgeleri arasında belirgin farklılıklar bulunmaması nedeniyle ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti" olarak belirlenmiştir.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. Menfi Tespit Talebi

100 İlgili anlaşmaya 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesine göre menfi tespit belgesi verilebilmesi için anlaşmada Kanun'un 4. maddesini ihlal eden hiçbir hüküm bulunmamalıdır.

Sözleşmenin 2.1., 2.3.1 ve 2.3.2. maddelerinde yer alan hükümlere göre Diageo, vergisiz alanlar hariç olmak üzere Türkiye Cumhuriyeti olarak belirtilen bir bölgede başka bir dağıtıcı atanmayacağı, sözleşmede belirlenen bölge içerisinde doğrudan satış yapmayarak dağıtıcı Efe ile rekabet etmeyeceği taahhütlerinde bulunarak mutlak topraksal korumalı münhasır bir ilişki yaratmaktadır.

110 Sözleşmenin 5.1. maddesinde yer verilen düzenlemeler, dağıtıcının anlaşma konusu mal ve hizmetleri münhasıran sağlayıcı Diageo'dan satın almasını sağlamaya yönelik rekabet etmeme yükümlülüğü ile birlikte dağıtıcının kendi bölgesi dışına aktif satış yapmasını yasaklamaya yönelik bölge ve müşteri kısıtlaması içermektedir.

Sözleşmenin 9.11. maddesinde yer verilen düzenleme, anlaşma konusu ürünlerin satış fiyatlarına doğrudan ya da dolaylı olarak müdahale niteliği göstermektedir.

Dolayısıyla başvuru konusu sözleşme, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi kapsamına giren rekabet kısıtlamalarını içermektedir. Bu nedenle menfi tespit belgesi verilmesi mümkün görülmemektedir.

120 H.3.2. Muafiyet Talebi

Başvuru konusu Dağıtım Sözleşmesi, Diageo ve onun bağlı şirketlerinin ürünlerinin Efe tarafından dağıtımının yapılmasına ilişkin şartları düzenlemektedir. Türkiye'de herhangi bir üretim faaliyeti bulunmayan Diageo, söz konusu dağıtım anlaşmasıyla Efe'nin deneyimli satış ağından faydalanmayı hedeflemekte, Efe de kendi dağıtım ve pazarlama portföyüne Diageo'nun ürün portföyünü eklemeyi planlamaktadır. Bu çerçevede, bildirim konu Dağıtım Sözleşmesi imzalanarak Efe'ye vergiden muaf bölgeler hariç Türkiye pazarında Diageo ürünlerinin dağıtıcılığı yetkisi verilmektedir.

130 Diageo "diğer yüksek oranlı alkollü içkiler" pazarında faaliyet gösterirken Efe yalnızca Elda tarafından üretilen Efe markalı "rakı" ürününün dağıtımını gerçekleştirmekte olduğundan taraflar rekabet halinde değildir. Taraflar arasındaki dağıtım sözleşmesi dikey anlaşma niteliği gösterdiğinden 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında değerlendirilebilir. Anlaşmanın, Tebliğ kapsamındaki muafiyetten yararlanıp yararlanmadığının tespit edilebilmesi için yukarıda bahsi geçen hükümlerinin Tebliğ çerçevesinde incelenmesi gereklidir.

Sağlayıcı konumundaki teşebbüs olan Diageo'nun pazar payının %40'ı aşmaması nedeniyle:

- 140
- Madde 2.3.1.'de yer alan ve topraksal korumaya dayanan münhasırlık,

07-79/980-378

- Madde 2.3.2.'de yer alan ve sağlayıcı Diageo'nun bölgeye doğrudan satış yapmamasına dayanan dağıtıcı Efe ile rekabet etmeme taahhüdü,
- Madde 5.1.1. gereğince dağıtıcı Efe'nin rakip ürünlerin üretim, dağıtım ve satışını yapamaması ve 5.1.2 gereğince anlaşma konusu ürünleri münhasıran Diageo'dan sağlamak durumunda olması dolayısıyla ortaya çıkan rekabet etmeme yükümlülükleri,
- Madde 5.1.3. ve 5.1.4 gereğince dağıtıcı Efe'nin bölge [vergisiz alanlar (duty free) hariç Türkiye Cumhuriyeti] dışındaki kişilere aktif satış yapmasının yasaklanması,
- Madde 9.11.'de yer alan ve sağlayıcı Diageo'nun dağıtıcı Efe'ye fiyatla ilgili tavsiyelerde bulunabilmesinin yanında Efe'nin satış fiyatlarının Diageo tarafından belirlenen azami seviyenin altında olması gerektiğine yönelik düzenleme,

150

2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında muafiyetten yararlanmaktadır. Öte yandan, başvuru konusu dağıtım anlaşmasının süresi 3 yıl olarak düzenlendiğinden ve herhangi bir bildirim gerek olmaksızın otomatik olarak sona ermesi öngörüldüğünden rekabet etmeme yükümlülüğünün süresi de Tebliğ ile uyumlu hale gelmektedir.

I. SONUÇ

160 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- 1- Diageo Dağıtım Satış ve Pazarlama A.Ş. ile Efe Alkollü İçecekler Ticaret A.Ş. arasında imzalanan başvuru konusu dağıtım sözleşmesine İçerdiği rekabet kısıtlamaları nedeniyle menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,
- 2- Anılan dağıtım sözleşmesinin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile sağlanan muafiyetten yararlandığına, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.